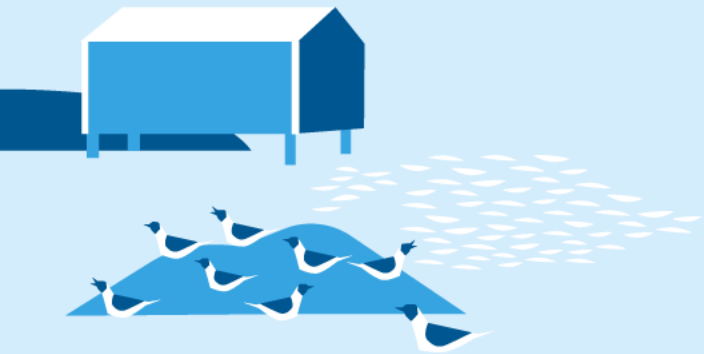

Merestä on kaikille - Havet är för alla

**Plan för växelverkan inom
havsplaneringen 2024–2027**

Plan för växelverkan inom havsplaneringen

Denna plan för växelverkan beskriver i detalj vad havsplanering handlar om, hur havsplaneringen framskrider och hurdan växelverka sker mellan deltagarna, det vill säga myndigheter och intressentgrupper, under planeringen.

- [Vad är havsplanering?](#)
- [Vad är en plan för växelverkan?](#)
- [Varför är planeringen interaktiv?](#)
- [Vem gäller planeringen?](#)
- [Vilka är havsplaneringsområdena?](#)
- [Vilket område gäller havsplaneringen?](#)
- [Vilken påverkan har havsplanen?](#)
- [Hur framskrider havsplaneringen och var är platserna för interaktion?](#)
- [Hur kan du vara med och påverka?](#)
- [Hur kan man genom växelverkan stödja målen i den europeiska gröna given?](#)
- [Vem kan du kontakta?](#)

Vad är havsplanering?

Syftet med havsplaneringen är att **främja hållbar utveckling och tillväxt vad gäller havsområdets olika användningsformer, hållbar användning av havsområdets naturresurser och att uppnå en god status i den marina miljön**. I havsplaneringen granskas den marina miljön som helhet och växelverkan mellan land och hav. Utgångspunkten för havsplanen är att samordna en hållbar blå ekonomi med intressena hos olika intressentgrupper i havsområdena.

De marina teman och intressentgrupper som ska beaktas i havsplanen är **energibranschen, sjöfarten (inkl. hamnar), fiske, vattenbruk, gruvbranschen, havsindustrin, blå bioteknik, kulturarv, turismen och rekreationen samt bevarandet, skyddet och förbättringen av miljön och naturen**. Dessutom beaktas **försvarets behov och havsområdenas särdrag**.

Havsplaneringens genomgående teman är den europeiska gröna given, klimatsmart havsplanering, havsområdenas mångsidiga användning samt nationell säkerhet och försörjningsberedskap.

I havsplaneringen betraktas havsmiljön som en helhet, inklusive samspelet mellan land och hav. Havsplanen är kopplad till Finlands kuststrategis mål och åtgärder. Syftet med båda är att främja livskraftiga kustsamhällen och en hållbar användning av kusten.

I havsplaneringen bildas en gemensam syn på hållbar användning av havsområdet bland maritima aktörer.

Målet med havsplaneringen är ett välmående, produktivt och säkert hav.

Planera tillsammans, identifiera framtiden!

Principer för havsplanering*:

- Hållbar utveckling
- Ekosystembaserad planering
- Långsiktigt perspektiv och mål
- Försiktighetsprincipen
- Deltagande och transparens
- Baserad på högklassig kunskap
- Internationell koordinering och konsultation
- Samordnad områdesplanering av land- och havsområden
- Beaktande av regionala särdrag
- Kontinuerlig planering

*) Allmänna principer för HELCOM-VASAB:s havsplanering.
<https://helcom.fi/wp-content/uploads/2019/10/HELCOM-VASAB-MSP-Principles.pdf>

Läs mer om havsplanering:
www.merialuesuunnittelu.fi/sv/

Vad är en plan för växelverkan?

Denna plan för växelverkan har utarbetats **som stöd för den andra havsplaneringsomgången 2023–2027**. Olika intressentgrupper har deltagit i beredningen av planen för växelverkan genom en enkät och intervjuer.

Planen för växelverkan har utarbetats för **alla deltagare i havsplaneringsprocessen och ger en helhetsbild av havsplaneringen och möjligheterna att påverka i olika faser av planeringen**. Planen för växelverkan innehåller allmän information om behovet av växelverkan, när interaktionsevenemang äger rum och hur man kan delta i dem samt hur man kan påverka planeringsprocessen. Planen för växelverkan förklarar också vem som berörs av havsplaneringen, hur växelverkan stöder målen i den europeiska gröna given och vem du kan kontakta under planeringsprocessen.

Planen för växelverkan:

- Redogör för havsplanens uppgift och syfte samt varför den utarbetas.
- Säkerställer planeringsmaterialets tillgänglighet och öppenhet.
- Möjliggör deltagande och påverkan i rätt tid.
- Säkerställer att växelverkan är ömsesidigt samordnad, motiverande och engagerande för både planerare och parter.

Varför är planering interaktivt?

Kustlandskapsförbunden är **de ansvariga myndigheterna för havsplaneringen**. Miljöministeriet svarar för den allmänna styrningen av havsplaneringen och det internationella samarbetet.

Havsplaneringen sker i nära samarbete med intressentgrupperna, och därför är växelverkan en viktig del av planeringen. Alla myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planeringsprocessen har möjlighet att delta i beredningen av planen. Havsplanerna beskriver en **gemensam vision** om riktlinjer för den framtida hållbara användningen av havsområdet, vilka utarbetats under ledning av kustlandskapsförbunden. I Finland finns bestämmelser om havsplaneringen i **Markanvändnings- och bygglagen**, kap. 8 a.

67 c §

Förbunden på landskapsnivå ska ordna beredningen av en havsplan så att de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen har möjlighet att delta i beredningen av planen. Förbunden på landskapsnivå ska begära utlåtande av de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde eller uppgifter planen på ett väsentligt sätt berör. Beträffande den ekonomiska zonen ska utlåtande begäras av utrikesministeriet.

Andra än de som avses i 1 mom. ska genom ett meddelande som publiceras på internet ges tillfälle att ta del av beredningsmaterialet och framföra sina synpunkter. Minst 30 dagar ska reserveras för framförandet av synpunkter.

Vem gäller planeringen?

Havsplanen är en strategisk vision, skapad **tillsammans med intressentgrupperna**, om hållbar användning av havsområden och främjande av god status i den marina miljön. Planen identifierar på ett översiktligt sätt möjligheter till mångsidig användning av områdena, och stöder **samordning av marina verksamheter**. Viktiga marina aktörer är energisektorn, sjöfarten inkl. hamnar, fiske och vattenbruk, gruvbranschen, havsindustrin och blå bioteknik, kulturarv, turismen och rekreationen samt bevarandet, skyddet och förbättringen av miljön och naturen. Dessutom beaktas försvarets behov och havsområdenas särdrag.

På grund av havsplanens **samordnade karaktär utarbetas planerna i en bred växelverkan** mellan havsplanerare, experter och alla marina intressentgrupper.

På nationell nivå finns en tvärministeriell samarbetsgrupp, vars verksamhet styrs av miljöministeriet. Koordineringen av havsplaneringssamarbetet leds av ett sektoriellt samarbetsnätverk som omfattar marina myndigheter och andra företrädare för sektorn.

INTRESSENTGRUPPER INOM HAVSPLANERINGEN

- **Regional utveckling och planering:** bl.a. landskap, kommuner, företagarföreningar, företag, Forststyrelsen
- **Energibranscher:** bl.a. företag och intresseorganisationer (produktion, överföring och lagring av energi)
- **Fiskeri:** bl.a. myndigheter, intresseorganisationer, utvecklare och företagare såsom fiskeområden, yrkesfiskare, fiskodlare, fiskehamnar
- **Gruvbranschen:** bl.a. företagare, organisationer
- **Internationella aktörer:** t.ex. EU:s havsområden, särskilt Östersjöländerna och därifrån Sverige och Estland
- **Kulturarv:** t.ex. Museiverket, regionala ansvarsmuseer, övriga museer, organisationer
- **Försvar:** Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet
- **Turism:** bl.a. företagare, kommuner och utvecklare
- **Sjöfart:** Trafikledsverket, Traficom och andra myndigheter och intressentgrupper
- **Havsindustri:** bl.a. industri, logistik
- **Skydd:** bl.a. naturskydds- och miljöorganisationer, Forststyrelsen
- **Forsknings- och läroanstalter:** bl.a. LUKE (Naturresursinstitutet), SYKE (Finlands miljöcentral), universitet, Meteorologiska institutet, Skärgårdshavets forskningsinstitut, GTK, Forskningscentralen för sjösäkerhet och sjöfart
- **Myndigheter:** bl.a. ministerier, NTM-centraler och representanter för kommunerna
- **Rekreation:** havsnatur, fritidsfiske och jakt, båtliv, invånare, stugägare, organisationer, kommuner, tjänsteleverantörer

Vilka är havsplaneringsområdena?

I Finland finns det en gemensam havsplan som utarbetas i tre delar i samarbete med åtta kustregionens landskapsförbund.

- **Finska viken** (Nylands förbund och Kymmenedalens förbund)
- **Skärgårdshavet och södra delen av Bottenhavet** (Egentliga Finlands förbund och Satakuntaförbundet)
- **Norra Bottenhavet, Kvarken och Bottenviken** (Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund, Norra Österbottens förbund och Lapplands förbund).

Egentliga Finlands förbund ansvarar för samordningen av det finska samarbetet för havsplanering (MSP). I detta dokument benämns det som **MSP-koordinering**.

Åland ansvarar för havsplanen för sitt eget område enligt landskapsstyrelsens beslut.

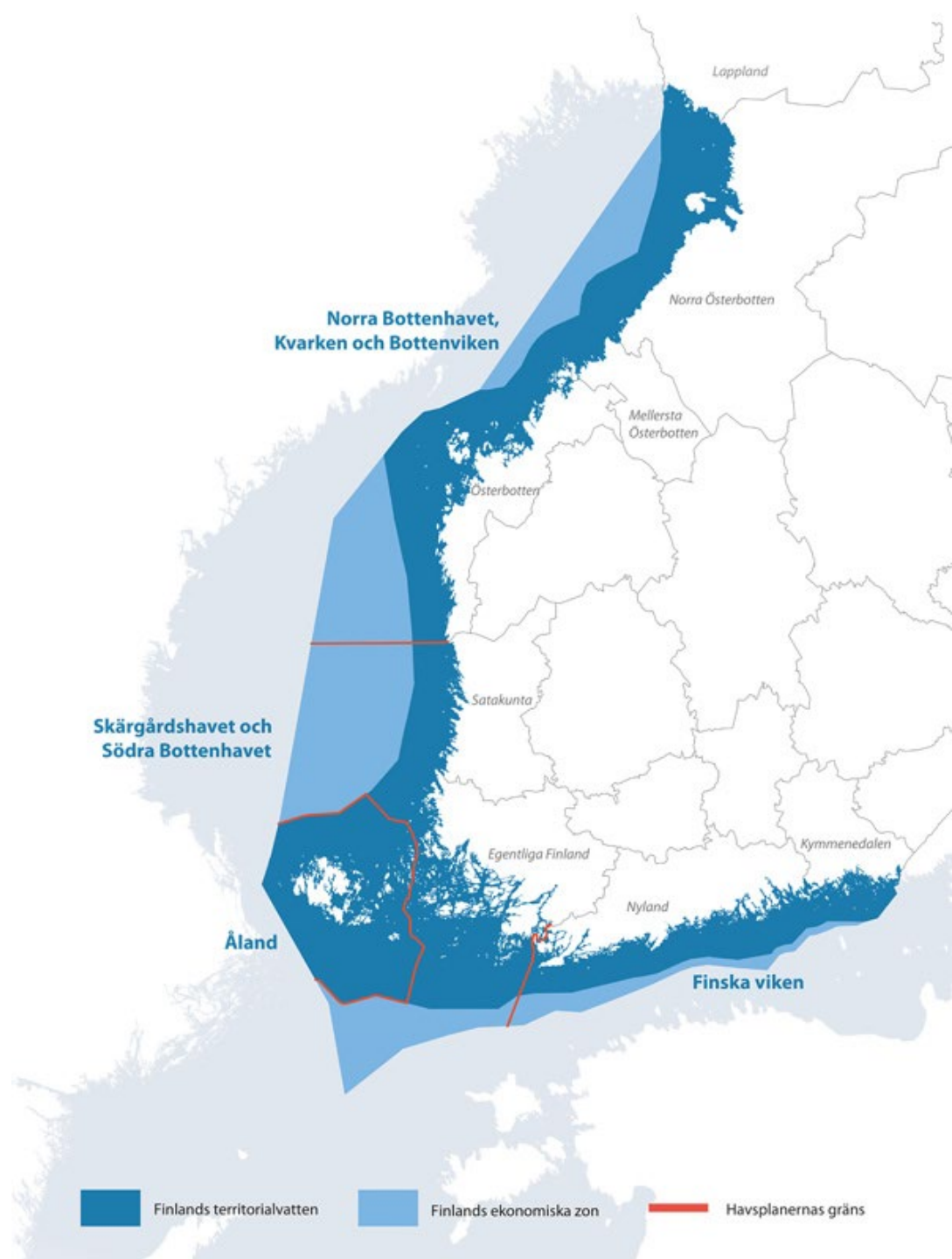
Du kan läsa **Finlands havsplan 2030** på adressen: www.merialuesuunnitelma.fi (FI, SV och EN)

I kapitel 8 a i markanvändnings- och bygglagen finns följande information om utarbetandet av en havsplan:

67 b §

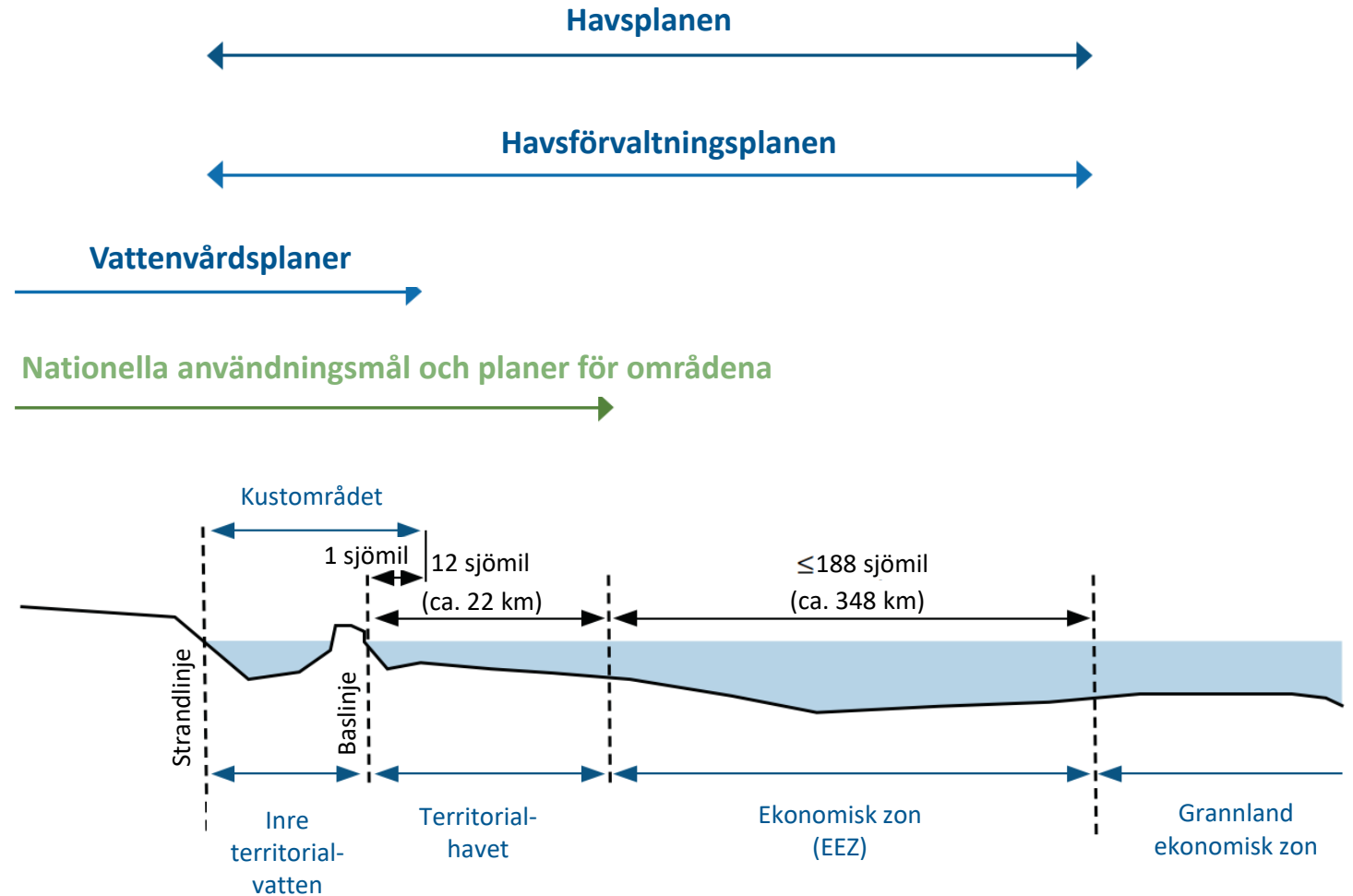
Utarbetande och godkännande av en havsplan

En havsplan ska omfatta territorialvattnet och den ekonomiska zonen. De förbund på landskapsnivå vars område innefattar territorialvattnet svarar för att en havsplan utarbetas och godkänns. Förbunden på landskapsnivå ska bereda havsplanen i samarbete med varandra. Havsplanerna ska samordnas.

Vilket område gäller havsplaneringen?

En havsplan utarbetas för ett havsområde som omfattar territorialvatten och den ekonomiska zonen från strandlinjen till den ekonomiska zonens yttre gräns.

Vilken påverkan har havsplanen?

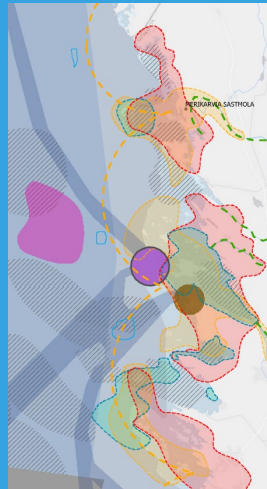
Havsplanen är till sin natur **strategisk och översiktlig**:

- Planen har **indirekta styrande konsekvenser**; den är ett verktyg inom områdesplaneringen och stöder därmed landskapsplaneringen och den regionala utvecklingen genom att ta fram uppgifter om möjligheter och ramvillkor för de marina branscherna och den marina miljön.
- Planen får **genomslag genom planeringsprocessen**, det vill säga genom samförstånd mellan intressentgrupperna, och att man åtar sig att följa planen och upplever ett ägarskap av den.
- Havsplanen får **genomslag också genom kopplingen till politiska linjedragningar och strategier på nationell, regional och sektorsspecifik nivå**. Havsplanen stöder många mål, såsom landskapsprogrammen och genomförandet av dem, landskapsplaneringen, projekt för områdesutveckling, naturresursplaner och övriga planer för skötsel och användning av havsområden.

Havsplanen

Territorialvatten och den ekonomiska zonen, utarbetas av landskapsförbund

Strategisk

Landskapsplaner

Omfattar territorialvatten, utarbetas av landskapsförbund

Rättsverkande

Generalplan

Omfattar territorialvatten, utarbetas av kommun

Rättsverkande

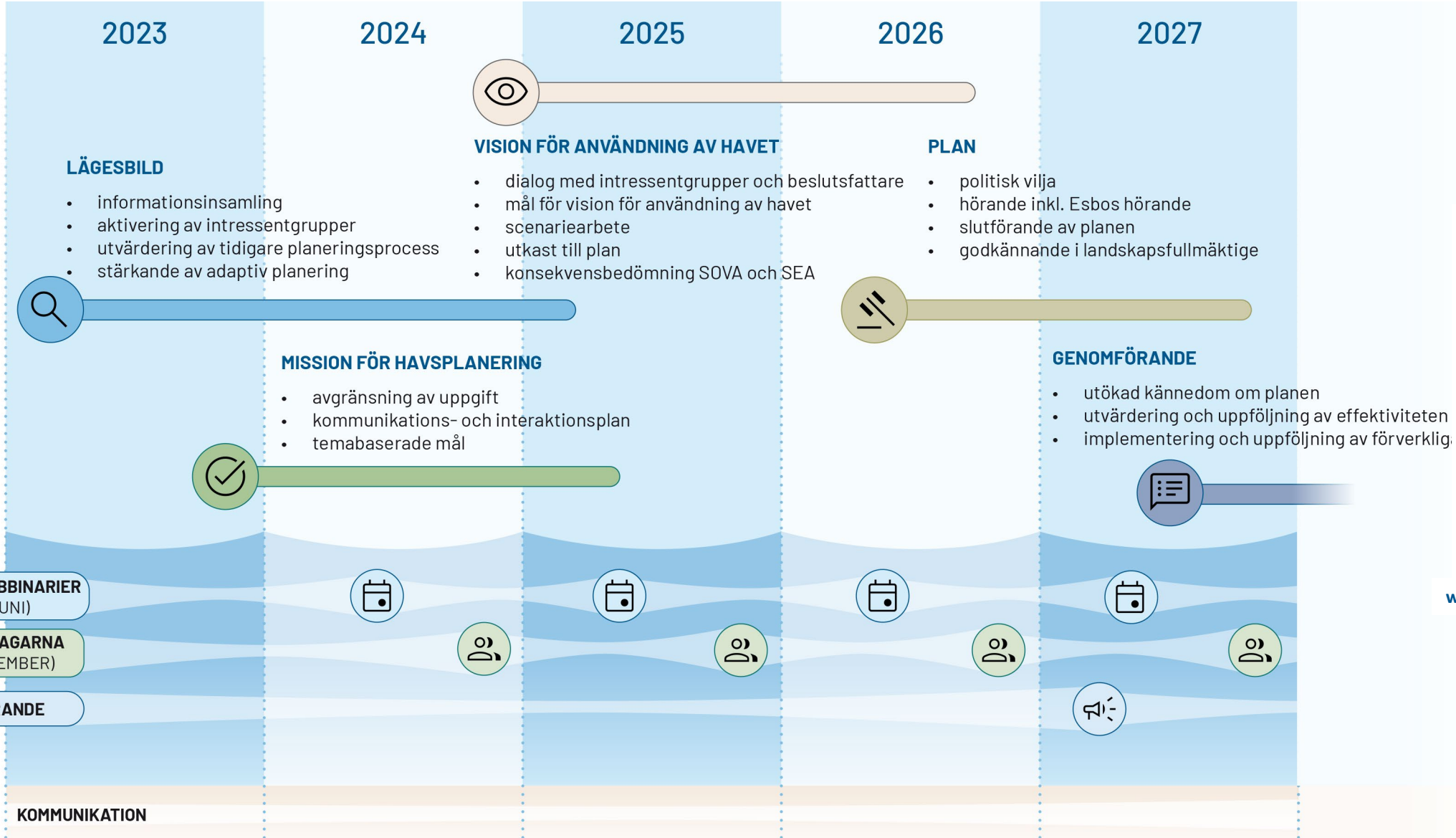
Hur framskrider havsplaneringen och var finns platserna för växelverkan?

I havsplaneringen följs en ekosystemansats, enligt vilken **inkluderande planering och kommunikationer är en central planeringsprincip**. Havsplaneringsprocessen bygger på ett starkt **samarbete eller inkluderande arbetssätt** mellan havsplanerare, experter och maritima intressentgrupper. Samarbetet återspeglas i beredningen av havsplanerna i form av en omfattande serie interaktionsevenemang och -händelser samt en kontinuerlig dialog mellan olika intressentgrupper under hela processen.

Interaktionstillfällen ingår i havsplaneringens alla fem skeden under åren **2023–2027**. Planeringsprocessens olika skeden med allmänna beskrivningar och de **interaktionstillfällen som upprepas årligen presenteras på nästa sida i processdiagrammet för interaktion**. Vid de årliga evenemangen presenteras mer detaljerat hur planerna framskrider och de interaktionstillfällen som ingår i planeringsfaserna. Interaktionens framgång följs upp och utvärderas som en del av processen.

Hur framskrider havsplaneringen och var finns platserna för växelverkan?

Ett MSP samarbetsnätverk som är öppet för alla

www.merialuesuunnittelu.fi/sv/

Hur kan du vara med och påverka?

Havsplaneringsprocessen (MSP, meriluesuunnitteluprosessi) engagerar i stor utsträckning maritima intressentgrupper, experter och myndigheter genom olika interaktions- och kommunikationsmedel. Nedan listas olika sätt att delta i och påverka havsplaneringen. Följ MSP-FI:s kanaler i sociala medier för att hålla dig uppdaterad.

MSP-dagarna

MSP-dagarna är ett informations- och nätverksevenemang för intressentgrupper, sakkunniga och myndigheter som har en central roll i havsplaneringsprocessen. MSP-dagarna ger en möjlighet att presentera egna uppdrag och projekt relaterade till havsplanering för andra deltagare. MSP-dagarna hålls årligen under den sista veckan i november, och temat för evenemanget varierar kring marina teman. Evenemanget arrangeras av Koordineringen av havsplaneringssamarbetet och kustlandskapsförbunden. Inbjudningar till evenemanget skickas ut via e-post.

MSP-webbinarier

MSP-webbinarierna är online-evenemang som hålls årligen i juni och som är öppna för alla, där genomförda och aktuella åtgärder presenteras och där fokus ligger på de framtida planeringsfaserna. Vid evenemanget kan du ställa alla frågor du funderar på. Evenemanget arrangeras av Koordineringen av havsplaneringssamarbetet. MSP:s kanaler på sociala medier kommer att informera om webinarerna och du får också information om dem om du prenumererar på nyhetsbrevet.

MSP-projekt

För att stärka kunskapsbasen för havsplaneringen och bygga nätverk genomförs separata projekt och deltar i flera internationella havsplaneringsprojekt. Inom ramen för projekten anordnas workshops och möten, samt innovation och pilotprojekt stöds. Genom att delta i arbetet kan du påverka innehållet i havsplaneringen. Information om workshops meddelas via nyhetsbrev och sociala medier.

Hur kan du vara med och påverka?@

Branschspecifika evenemang och förhandlingar

Havsplaneringssamarbetets samordning och kustlandskapsförbunden anordnar nationella, regionala och lokala havsplaneringsworkshops och förhandlingar med myndigheter, experter och intressenter för att förbereda visionen för havsanvändning under perioden 12/2024 – 5/2025.

MSP-interaktionsforum

MSP-interaktionsforum är tematiska och målinriktade nationella och regionala workshoppar om havsplaneringsprocessen. Workshopserien arrangeras hösten 2025 som en del av skapandet av visionen för havsanvändning. Ansvariga för arrangemangen är samordningen av havsplaneringssamarbetet och kustlandskapsförbunden.

Hörandeomgångar

Hörandeomgångarna riktar sig till myndigheter, marina intressentgrupper och expertorganisationer och kommer att äga rum 2026. Den deltagande samrådsprocessen riktas till alla som påverkas av planen och hålls redan under utarbetandet av visionen för havsanvändning och planeringsutkastet. Samrådet arrangeras av samordningen av havsplaneringssamarbetet tillsammans med kustlandskapsförbunden.

Du kan dessutom gå med i MSP-samarbetsnätverk som är öppet för alla, genom att fylla i formuläret via [den här länken](#). Som medlem i nätverket får du aktuell information om havsplanerings nyheter, rapporter och kommande evenemang.

Ett samarbetsnätverk
som är öppet för alla

www.merialuesuunnittelu.fi/sv/

Hur kan man genom växelverkan stödja målen i den europeiska gröna given?

Havsplaneringsåtgärderna stöder den gröna omställningen till havs i enlighet med målen i EU-programmet. I havsplaneringens växelverkan beaktas i hög grad **den rättvisa gröna omställningen**, i enlighet med EGD, det vill säga förverkligandet av jämlik, likvärdig och rättvis behandling samt möjligheterna att påverka för olika intressentgrupper och områden.

Andra EGD-teman som ska beaktas i havsplaneringen är följande:

- Begränsning av klimatförändringar
- Anpassning till klimatförändringar
- Hållbar marin livsmedelsproduktion
- Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem
- Blå cirkulär ekonomi
- Främjande av nollförorening

Den marina miljön ska användas på ett hållbart sätt så att man kan säkerställa möjligheterna för nuvarande och kommande generationer att använda havet.

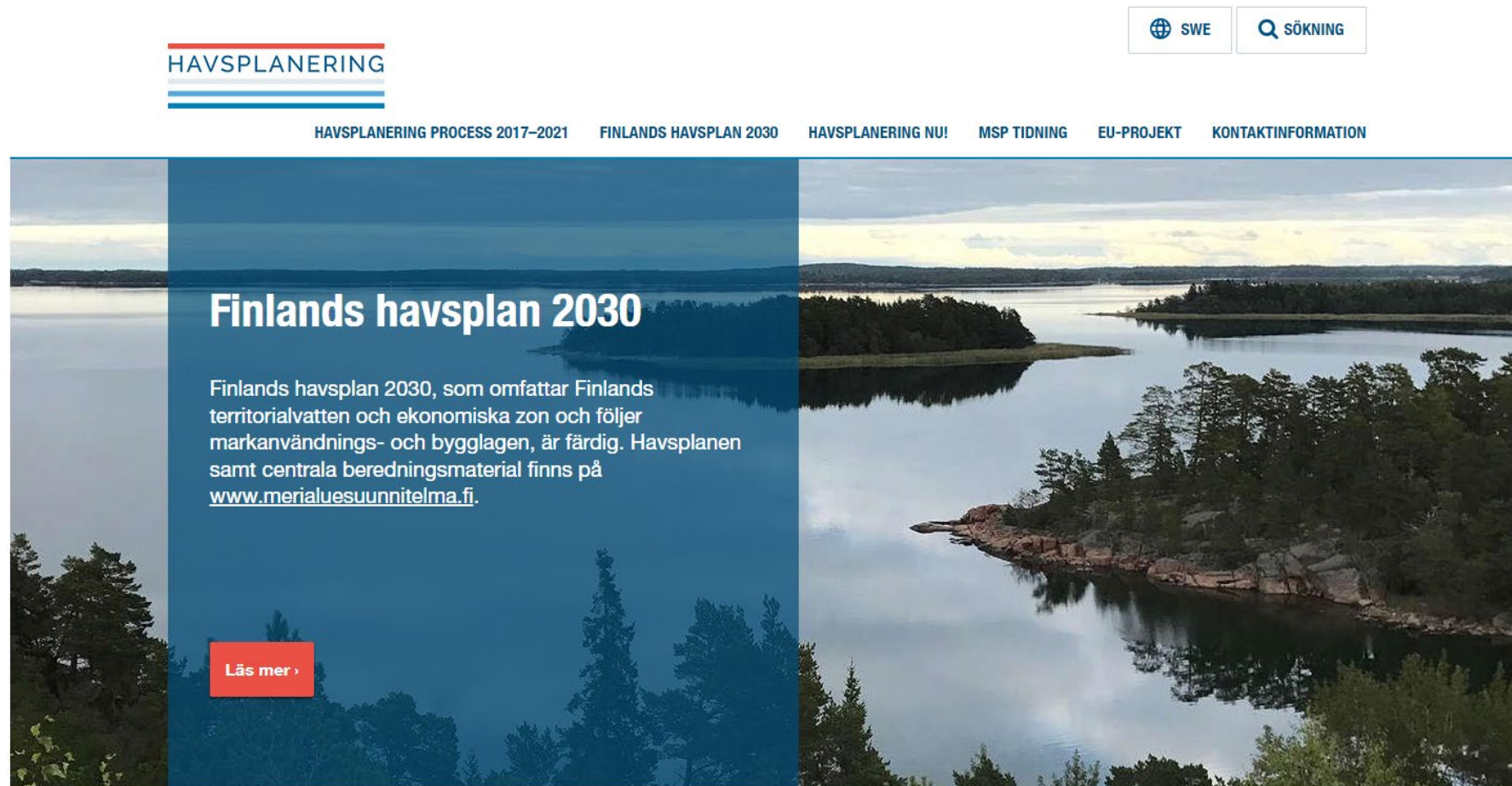

Vem kan du kontakta?

Aktuella kontaktuppgifter för havsplanering hittar du här:

<https://www.merialuesuunnittelu.fi/sv/kontaktinformation/>

The screenshot shows the MSP FI website interface. At the top right, there are two buttons: a globe icon labeled 'SWE' and a magnifying glass icon labeled 'SÖKNING'. Below these is a navigation menu with the following items: 'HAVSPLANERING' (with a logo), 'HAVSPLANERING PROCESS 2017–2021', 'FINLANDS HAVSPLAN 2030', 'HAVSPLANERING NU!', 'MSP TIDNING', 'EU-PROJEKT', and 'KONTAKTINFORMATION'. The main content area features a large image of a lake and forest. A blue overlay on the left contains the title 'Finlands havsplan 2030' and a text block: 'Finlands havsplan 2030, som omfattar Finlands territorialvatten och ekonomiska zon och följer markanvändnings- och bygglagen, är färdig. Havsplanen samt centrala beredningsmaterial finns på www.merialuesuunnittelu.fi.' Below the text is a red button with the text 'Läs mer >'. The background image shows a scenic view of a lake with forested islands under a cloudy sky.

www.merialuesuunnitelma.fi
www.merialuesuunnittelu.fi/sv/

